

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., V PETEK, (FRIDAY) DEC. 17th, 1920.

ŠT. 297 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

PROTI-ŠTRAJKOVNA PREDLOGA ZMAGALA V SENATU.

NENADOMA SPREJETA PREDLOGA JE PODOBNA PROTI-ŠTRAJKOVNIM DOLOČBAM, KI SO SE NAHAJALE V PRVOTNI CUMMINS-ESCHOVI PREDLOGI, KI PA SO BILE V POSLANSKI ZBORNICI VSLED PROTESTOV ŽELEZNIČARSKIH ORGANIZACIJ ZAVRŽENE.

WASHINGTON, 16. decembra. — Danes je senatna zbornica čisto nenadoma, nepričakovano in brez vsake debate sprejela Poindexterjevo proti-štrajkovno predlogo, ki se tiče železničarskih uslužbencev.

Predloga je bila dana na dnevni red, ko je bilo v senatu le jako majhno število senatorjev, komaj kvorum, in bila je sprejeta soglasno brez formalnega glasovanja.

Ko so nasprotniki predloge zvedeli o tej zarotniški akciji delavstvu sovražnih senatorjev, so takoj zahtevali, da se da predlogo na ponovno razmotrivanje, toda so pripadli.

Senator LaFollette iz Wisconsina je formalno izjavil, da bo jutri ali v soboto zopet zahteval ponovnega razmotrivanja.

Predloga, ki je bila sprejeta danes, je bila središče hudega boja, ki ga je vodilo organizirano delavstvo v prizadevanju, da prepreči nakane onih, ki so želeli delavstvu odvzeti pravico do štrajka.

Danes sprejeta predloga je tvorila del zloglasne Cummins-Eschove predloge, kakršna je bila sprejeta v senatni zbornici, toda v poslanski zbornici je bila takrat vsled protestov delavskih organizacij proti-štrajkovna določba zavržena.

Poindexterjeva predloga določa, da se njene določbe tičejo vseh transportnih sredstev, ki obratujejo pod zakonom za reguliranje trgovine, in da so njene določbe veljavne za vse uslužbence, ki so zaposleni v med-državnem prometu.

Delavski voditelji izražajo zaupanje, da četudi predloga kot je bila danes sprejeta ne bi prišla na ponovno razmotrivanje v senatu, navzlic temu ne bo zmagała v poslanski zbornici.

Vsekakor izgleda kot da so se temne sile zarotile proti organiziranemu delavstvu in njegovim pravicam in da mu hočejo vzeti vse pravice, ki jih je užival doslej. Ravno včeraj je bilo poročano, da se je predsednik betlehemske jeklarske korporacije izjavil, da se ne bo prodajalo jekla onim kontraktorjem in stavbenikom, ki uposljujejo unijsko delavstvo, danes pa že sledi vest o nenadni akciji senata, da odvzame delavstvu pravico do štrajka.

Posredovanje v Armeniji nemogoče.

Washington, 16. dec.—Pot do posredovanja glede Armenije je za sedaj zaprta. Kot znamo, je predsednik Wilson na povabilo zboru Lige narodov obljubil posredovati med Armenijo in Turki ter je v ta namen imenoval kot zastopnika nekdanjega ameriškega poslanika na Turškem Henry Morgenthaua.

Medtem časom pa so dobili v Armeniji kontrolo Rusi, ki so ustanovili tamkaj sovjetsko vladu. Ko se Armenci videli, da jim zavzniki nečejo na noben način pomagati, so se sporazumeli z Rusijo in proklamirali sovjetsko vladu.

Morgenthau sedaj ne more napraviti drugega kot da si ali prizadeva "rešiti" Armence izpod "boljševiškega jarma," ali pa da stopi in dogovor z Rusijo, kar bi z značilno, da Amerika priznava ru-

RUSKO-ANGLESKA POGAJANJA SE PRETRGAJO?

London, 16. dec.—Kot se zdi, e trgovska pogajanja med Anglijo in Rusijo lahko vsak trenotek pretrgajo. Kot se govori, je sir Robert Horne naznanil sovjetskemu zastopniku, da ako hoče Rusija, da se ustanovi trgovske odnose, tedaj mora Rusija prenehati s širjenjem svoje propagande in izpustiti vse angleške jetnike.

—Usoda bandita "Jiggs" Lo-teinerja, ki je bil zajet pri napa-du na banko v Bedfordu, je še vedno na tehnici, kajti porota, ki ma odločiti njegov slučaj, se po dvajseturnem razmotrivanju še ni mogla zediniti, da-li naj se zahteva električni stol ali naj se ga pozna krivim umora prvega reda in priporoča milost, kar bi značilno do smrtne ječo. Porota je pričela z razmotrivanjem v sredo ob 4. popoldne, in včera opoldne ni prišlo še do nikake odločitve.

Plemenski izgredi v Kansasu.

Independence, Kas., 16. dec. Ker je neki črnc ubil tukajšnjega grocerista R. R. Whartona, je prišlo nekaj do plemen-kih izgredov, tekom katerih so oboje strani rabile puške in revolverje.

Skolikor je nocoj znanega, je bil v bojih ubit en bel fant in en črn, medtem ko so tri osebe smrtno nevarno ranjene.

Policijski načelnik E. H. Hall je poslal na gubernerja Allena apel, da se pošlje vojaško pomoč.

Wharton je bil ubit v svoji trgovini danes zjutraj. Ubil ga je neki črnc, ki je trgovino oropal za \$300, nato pa begnil.

Vest o umoru in ropu se je hitro razširila in kmalu je bila brana več tisočglava množica, ki e je podala na lov za morilcem.

Lov je trajal več ur brez vsakih defenitivnih rezultatov, plemenska nestrpnost pa je postajala vedno hujša, ker množica, pri svojem iskanju stikala po hišah, v katerih stanujejo črnci. Pri iskanju je prišlo do več manjših spopadov, proti večeru pa je plemenska strast priklopila do vrhuca in azvil se je pravcati boj, v katerih so streljali pokali vsenavzkriž.

Lawrence Lennon, neki bel mladenič, je bil ustreljen skozi pljuča in je kmalu nato umrl. Črnc Arthur Harper je bil na mestu ubit.

ŠVEDSKA DOBILA ZLATO OD SOVJETSKE RUSIJE.

V. T. B. poroča iz Stockholma: Profesor Lomonesov, zastopnik ruske sovjetske vlade, poroča: Iz Revala, Rusija, sta odpeljala v Stockholm dva parnika, ki sta imela na svojih krovih 20.000 kilogramov čistega zlata.

Sovjetska vlada namerava poslati Švedski še več zlata, kakor tudi lesa in nafte, in sicer v zameno za blago, ki ga bo dobila Rusija od Švedske.

ŽRTVE DIVJIH ZVERIN.

Razven 20.000 oseb, ki so umrle vsled kačjega pika, je bilo v Indiji v letu 1919 še 2637 oseb žrtev divjih zverin. Od teh jih je bilo umorjenih od tigrov 1162, od leopardov 469, 294 od volkov, 201 od divjih prešičev, 118 od medvedov, 185 od krokodilov, 60 od slonov in 33 od hijen. Poleg 58.416 kač je bilo v Indiji v letu 1919 ubitih še nadaljnjih 19.094 divjih živali, med temi 1518 tigrov, 5432 leopardov in 2585 medvedov.

PRAVI BOLJŠEVIK NE PLAČUJE CARJEVIH DOLGOV.

Osupnjen in v strahu poroča "Hamburger Fremdenblatt": Haag. — Glasom brezžične brzojavke iz Helsingforsa je Sinovjev na kongresu komunistov ki je zasedal dne 5. novembra v Moskvi, popolnoma formalno izjavil, da boljševiška Rusija ne bo nikdar plačala dolgov, ki jih je naredil bivši car.

KONSTANTIN ODESEL IZ BENETKE.

Benetke, 16. dec.—Bivši kraj Konstantin, kraljica Zofija in njuno otroci so se danes vkrcali na krško križarko Averov. Križarka je odplula od tukaj ob 8:40 zjutraj.

Enajst ubitih v nemirih na Filipinih.

Manila, 16. dec.—Ejnost mož, štirje Amerikanci in sedem Filipincev, je bilo ubitih v bojih, ki so se vršili tukaj sinoči med filipinskimi vojaki in manilsko policijo.

Napetost med policijo in vojaštvom, je vlada že precej časa, toda je priklopila do vrhunca, ko je bil v terek zvečer ubit neki prostak od nekega manilskega policista.

Ubiti Amerikanci so: policijski kapitan W. E. Wichmann, policista Albert H. Trege, in John W. Driscollter, August Jacuman, ki je bil pisar pri ameriški armadi.

Do spopada je prišlo, ko je šideset oboroženih mož filipinskega vojaštva iskalo policista, ki je ustrelil njih tovariša, da se maščujejo. Gov. General Francis Burton Harrison in brig. general Rafael Crame, sta podvzela aktivne koke, da se napravi mir.

Do streljanja je prišlo, ko je brigadir general Crame dal vojake aretirati in je izjavil, da se jih bo postavilo pred civilno sodišče.

Zupan Ramon Fernandez je izjavil, da je navzočnost vojaštva v mestu nevarna javnemu miru, in da bo zahteval, da se jih nastani izven mestnega okrožja.

Vojaška posadka, ki šteje vsega skupaj 6000 mož, sestoji iz samih domačinov, katerim nalagajo ameriški častniki.

IZRAELCI PRISPEVALI \$3.125.000.

"Joint Distribution Committee of the American Funds for Jewish War Sufferers," je imel včeraj v New Yorku svoje posvetovanje ter je pri tem odločil, da se daruje za pomoč Židov, ki so vsled zadnje svetovne vojne v veliki potrebi, svota \$3.125.000.

Ta svota bo razdeljena v sledečih deželah: Rusija dobi \$1.000.000; Poljska \$650.000; Avstrija \$200.000; Ogrska \$200.000; Palestina \$400.000; Čehoslovakija \$100.000; Letva \$75.000; Romunija \$195.000; Latvija pa za \$100.000.

V istem hotelu se je zbralo včeraj tudi 200 drugih odličnih Judov, ki so pričeli s proslavo tristoletnice izkrcanja "pilgrimov" v Ameriki.

ZAHEVE ČEŠKIH SOCIJALISTOV.

"Pravo Lidu piše: 'Neki list socializmov desničarske stranke piše: Naše tri glavne zahteve so: Socializacija rudokopov, svetovalci za obratovanje in delavsko zavarovanje. Pri tem se gre tudi za upostavitve delavske kontrole in delavskega gospodarstva. Mi bomo s svojimi zahtevami prodrli kljub nacionalistom, ki nam hočejo kaliti vodo.

OSUŠITEV 100 MILIJONOV AKROV.

Na "American Drainage Congress" je izjavil dr. Andrew M. Soule, predsednik kmetovalskega kolegijsa v Georgiji, da pride Zdržene države lahko 100.000.000 akrov rodovitne zemlje, če osuše različna močvirja. Ozemlje, ki bi se ga na ta način pridobilo rodovitnosti, bi bilo večje kot angleško otočje ali pa država Georgija.

Štrajki širom centralne Evrope.

Berlin, 16. dec.—Po lačni in revni centralni Evropi je zavladala nekaka epidemija štrajkov. Štrajki so sedaj na drevnem redu v Nemčiji, Avstriji, Čehoslovakiji in Poljski.

Potniki v Berlinu, ki nimajo dovolj denarja na razpolago, tava po ulicah, iščejo hrane, kjati hoteli in restavrantu so zaprti.

Veliki hotel Adlon ki je imel odprta vrata do zadnjega, je bil tudi danes prisiljen en zapreti jih, ker se je vodstvo zblo, da bodo štrajkarji razbili okna in vdrli v jedilne prostore.

Na Saksonskem je na štrajku 35.000 mož. Nocoj so železničarji podali končno svarilo, da ako se ne ugodijo njih zahtevam, tedaj ne prevzamejo nobene odgovornosti za to, kar bi sledilo.

Grozi tudi štrajk raznih državnih uslužbencev. Na Dunaju so že zaštrajkali poštni raznašalci in drugi poštni uslužbenci. Jutri bodo zaprti vsi dunajski hoteli in restavrantu, ker bodo zaštrajkali uslužbenci, ki zahtevajo več plače.

Generalna stavka, ki so jo proglasili komunisti na Češkem, je še vedno v teku, akoravno so v eredi nekoliko poplegli.

V nemškem državnem zboru so bila dana v javnost razkritja, ki dokazujejo, da med 80.000 ruskimi boljševiškiimi jetniki, ki se nahajajo v Nemčiji in nemškimi komunisti obstojajo jako tesne vezi.

WILSON IN LIGA NARODOV.

Predsednik Wilson je odklonil poziv, da sporoči delegatom Lige narodov svoje mnenje o mejah Armenije.

Zeneva, Svica, decembra. — Delegati Lige narodov so zelo razočarani vsled zadržanja predsednika Wilsona, ki noče—ker ne more—sedelovati z Lige narodov na vse načine prizadeva, da pride v čimtesnejše stike z Zdrženimi državami.

Liga še do danes ni prejela nikake listine od predsednika Wilsona, v kateri bi slednji povedal svoje mnenje glede armenskih mej in splošno se domneva, da bo predsednik Wilson svoje tozadevno mnenje sporočil raje v Parizu ali Londonu kakor pa v Genevi, ker to vprašanje ne spada pravzaprav na zbor Lige, temveč na zavezniški vrhovni svet.

Komisija za ocenitev povzročenih škoda je nedavno izjavila, da se bodo otvorile konference večšakov, kateri so bili imenovani od raznih vlad soglasno s francosko-angleškim sporazumom, dne 15. Januaria v Bruselu. Ta konferenca bo morala rešiti vprašanje povzročenih škoda.

Bivši japonski poslanik v Londonu, baron Hayashia, je izjavil častnikarskim poročevalcem, da je Japonska pripravljena vrniti Santung Kitajski, toda da se Kitajski nikakor noče vdati v dog. glede tega vprašanja. Japonska stavi pri tem pogoj, da ostane Kiaočau odprt mednarodni trgovini.

Pred skupščino Lige narodov je zopet prišlo vprašanje o razdelitvi surovin med narode. Italijanski delegat je izjavil, da se Liga nikakor ne sme mešati v notranje posameznih držav, gledati pa mora, da odpravi umešno narejene meje. Delegati Kanade in Švice se odločno protivi ideji, da bi vprašanje surovin padalo v področje Lige narodov.

MARTENSOVA DEPORTACIJA ODREJENA

DEPORTACIJSKA NAREDBA PRAVI, DA SVOJO ODLOČITEV NASLANJA NA IZJAVO SOVJETSKE VLADE, V KATERI SE PRIPOROČA NASILNO STRMOGLAVLJENJE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

WASHINGTON, 16. decembra. — Tajnik delavskega departamenta Wilson je danes odredil deportacijo sovjetskega zastopnika v Združenih državah, Ludvika C. A. K. Martensa.

Delavski department je naročil glavnemu naselniškemu komisarju, da vzame boljševiškega zastopnika v varstvo in da skrbi, da se ga deportira v Rusijo na stroške Združenih držav, in sicer iz razloga, da je ruski državljani in v zvezi z vlado, ki priporoča strmoglavljenje vlade Združenih držav.

Tajnik Wilson dostavlja v tozadevni odredbi, da naj se z Martensom pri deportaciji postopa z največjo vljudnostjo in da naj se gleda da bo imel na poti vse udobnosti.

Pričakuje se, da se bo Martensu dalo priliko, da poravnava svoje zadeve, predno se bo deportacijsko naredbo izvedlo. V vladnih krogih so prepričani, da bo Martensov odvetnik skušal odvrniti izveditev deportacije s tem, da bo vložil priziv na sodišču.

Specifična obdolžba, na podlagi katere se je izdalo deportacijsko naredbo, pravi, da je Martens kriv kršitve naselniškega zakona, ki je bil sprejet 16. oktobra 1918, in v katerem se določa, da se deportira vse one tujce, ki pripadajo h kaki organizaciji, ki priporoča prevrnitev vlade Združenih držav s silo.

Tajnik najpreje navaja uradno izjavo sovjetske vlade z ozirom na prevrat vlade Združenih držav, in potem izjavlja, da Martens vsled svoje zveze s sovjetsko vlado pride v področje tega zakona.

Izjava Martensovega odvetnika, da je Martens polno-močen zastopnik tujezemske vlade, in da torej ne pride pod pravosodje delavskega departamenta, je bila od tajnika Wilsona zavržena.

Irski položaj.

New York, 16. dec.—Poroča se da je Eamon de Valera, provizor-ični predsednik "irske republike" najbrže odpotoval nazaj na Poljski zlasti na Zide ter je uzalrsko. Dal je že večkrat razumeti, da bo odpotoval iz Združenih držav čisto skrivoma brez potnega lista, kakor je dospel semkaj.

Ko soga vprašali, da-li ga je morda povabil Lloyd George, da vdeleži premirnih pogajanj, je dejal, da ni prosil Lloyd Georgea za dovoljenje takrat, ko je odšel iz Irske in da ga tudi ne bo, kadar se vrne. Nekatere vesti pravijo, da je de Valera pred par dnevi odpotoval v Filadelfio, od tam v neko letovišče ob atlantiški obali, da si odpočije.

Angleško delavstvo za mir z Irsko

London, 16. dec.—Angleško delavstvo se je danes iznova zavzelo, da napravi mir na Irskem. Danes je odšla k Lloyd Georgu posebna komisija, ki je zahtevala, da vlada preneha s teroriziranjem na Irskem.

POLOŽAJ NA ČESKEM.

Pariz, 16. dec.—Glasom poročil, ki jih je prejelo francosko zunanje ministrstvo, so se poizkusili čeških komunistov, da prevrnejo sodanjo češko vladu, popolnoma zjalovili. Kot se izjavlja, se dvijah štirinajst dni močnejša kot kdaj prej.

—V nedeljo 19. decembra ob 7. uri zvečer se vrši delničarska eja Slovenskega Doma v Collinwoodu. Naj ne manjke nobenega delničarja na tej važni seji. Tajnik

POLJSKA OBLJUBLJA VAROVATI ZIDE.

Poljska vlada je oficijelno proklamirala pravice manjšine, ki jo določa člen versailake mirovne pogodbe. Ta člen se nanaša na Poljski zlasti na Zide ter je uzalrsko. Dal je že večkrat razumeti, da bo odpotoval iz Združenih držav čisto skrivoma brez potnega lista, kakor je dospel semkaj.

Ta proklamacija je bila izdana v soboto po konferenci med vladnimi uradniki, katerim se je nagnilo, da sta Francija in Anglija ogorčeni vsled persekucij, ki ih morajo prestatati Zidje na Pojskem. Pa tudi Amerika je nedovoljno gledala na divjanje Poljakov proti Židom. Nato ko je bila zdana proklamacija, je Dašinski zjavil židovski deputaciji, da je vlada pripravljena udeležiti reforme v korist Židov. Nekateri poljski poslanci po so izjavili, da Zidje sami rujejo proti Poljski ter da so oni odgovorni za protiposebna komisija, ki je zahtevala, poljsko razpoloženje v Ameriki.

SENATOR PRIPOROČA VARNJEVANJE.

Washington, D. C., 14. decembra. — Senator McCumber je opozoril v senatu na težke posledice, ki bodo nastale v Ameriki, ako vlada ne prične štediti in varovati. Senator je dejal, da je preračunal, da bo primanjklaj junija meseca prihodnjega leta znašal nič manj kot dva biliona dolarjev.

—Avtomobil je povozil 16-letno Ano Satko, stanujočo na 3244 Hamilton Ave. in jo precej nevarno poškodoval. Dr. Robert J. May, ki je vozil avtomobil, je bil oproščen vsake krivlj.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail ..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnje in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 651. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.
CLEVELAND, O., V PETEK, (FRIDAY) DEC. 17th, 1920.

104

DELAVSKE RAZMERE NA ŠPANSKEM.

Spanec A. del Castillo piše o boljševizmu v Španiji sledeče:

"Preobrati v delavskih slojih španskih industrijskih mest in rudnikov tvorijo najčudovitejše in najinteresantnejše socialne prikazni zadnjih let. Pred svetovno vojno so bile španske delavske mase vodene od voditeljev republikanske stranke; nekateri izmed njih so bili socialističnega naziranja, vendar pa so vsi kazali demokratske tendence. Danes se je vse to izpremenilo. Republikanska stranka je izgubila svoj pomen in svoj upliv, nasprotno pa je socialistična stranka znatno narasla in pojavila se je tudi neka nova skupina, boljševiška stranka, ki ima za seboj veliko moč: "sindikalisti".

Moderne revolucionarne ideje, triumf ruske revolucije in materijalna pomoč Rusije ter nekaterih drugih elementov, vse to je pripomoglo do moči nove stranke sindikalistov.

Sindikat ima v Barceloni centralno vodstvo, od katerega so odvisna vsa podložna mesta. Od teh pa so odvisni zopet tajniki, katere ima sindikat v vsaki tovarni. Skupno podjetje pa je tako tajinstveno, da podložniki niti svojih predpostavljanih ne poznajo.

Za zatrtje štrajkov se mora vlada zatekati k pomoči vojskav. Proglasi se vojno stanje in zatre se vsa meščanska prava. Policija nastopi ter aretira vsakega, pri katerem najde izkaznico sindikalistične stranke. Za trenutek je stranka sindikalistov razpuščena. Armada, ki začasno pomaga pri različnih delih, kakor naprimer pri obratovanju železnice itd., skuša pripraviti delavstvo do tega, da prične zopet s svojim delom vendar pa je le malokdaj uspešna, ker delavstvo stoji trdno na svojem stališču. Nato pride do aretacij v masah; ječe se prenapolnijo in delavce zapirajo celo v arene, kjer se vrše znamenite španske bikoborbe, končno pa jih morajo seveda zopet spustiti na svobodo, ker za vlado je predraga šala prehranjevati toliko število ljudi.

Toda razven policije in armade se tudi meščani aktivno vdeležujejo; oborožijo se ter se organizirajo v meščanske brambce. Vse tri skupine imajo neomejeno moč posluževanja svojega orožja, aretiranja sumljivih, do hišnih preiskav in celo do določevanja kazni. Celotektor barcelonske univerze, star, častiljiv človek s srebrnobelo brado, ki ne bi mogel niti muhe ubiti, se postavi do zob oborožen na čelo svojih mladeničev-dijakov, ki v svo-

jih elegantnih oblekah korakajo istotako oboroženi za njim.

Po štrajku, ki je na pravkar opisan način zatrt, je sindikalistična stranka na videz razpuščena, v resnici pa je takoj zopet organizirana. Pa tudi do delavstva v rudnikih in na deželi je že prodrli boljševizem.

To delavstvo živi na Španskem večinoma še v srednjeveških razmerah. Največkrat so velikanska posestva ali celo cele vasi last enega samega gospodarja, kot je bilo to v času fevdalnosti po drugih deželah v Evropi. Je pa tudi mnogo slučajev, da so gospodarji, ki pa stanujejo vedno v glavnem mestu Madridu, gospodarji celih okrajev, kjer gospodujejo kot pravi fevdalni vitezi. Od njih so seveda odvisni vsi prebivalci dotičnih okrajev. Posebno močno je boljševiško gibanje v Andaluziji.

Končno pravi člankar, da se da boljševiško gibanje zatreti samo s pomočjo dobro organizirane policije in meščanstva, ki je dobrega patrijotičnega (sic!) naziranja.

Iz gornjega članka, ki ga je spisal znani španski časnikar, je torej razvidno, kaka nebesa ima špansko delavstvo in nadalje tudi to, da se Španija še vedno ni otresla mračnega duha, ki sta ga tjakaj zanesla katolicizem in inkvizicija.

Novice iz domovine.

BOMBNI ATENTAT PRI KONCERTU PEVSKEGA DRUŠTVA V GORICI.

Kljub temu, da so krožile že čez dan vznemirljive vesti po mestu, katere so trdovratno napovedovale, da se bo sredni koncert "Pevskega in glasbenega društva" siloma preprečil, se ga je vendar udeležilo tako ogromno število občinstva iz mesta in okolice, da je bila celo predvorana nabit polna. Cast in hvala našim Goricancem za srčnost. Sredi Beethovenove vijolinske sonate se je zaslislala silna detonacija in vsa dvorana je bila naenkrat v dimu. Detonacija je prišla od straniških izhodnih vrat, ki vodijo v ulico Ginnastica. V vrata je bila vržena bomba, k sreči nerodno, tako da se je njena sila ubila v zidu, v katerem je zdolbala bomba veliko luknjo. Izšla je tudi deska ravno pri vratnih tečajih in skozi odprtino se je vsul dim in smrad v dvorano. Tudi je bilo nekaj ljudi lahko ranjenih od drobcev bombe. Občinstva, med katerimi je bilo veliko število našega zavrednega ženstva, se je polastila silna panika. Vse je drlo proti vходу, mnogi so padali na tla, pri čemur so se več ali manj poskodovali. V gneči, zlasti ob razbitih šipah v enih glavnih vratih, je bilo več oseb ranjenih. Druga glavna vrata so bila podrt. Koncert se ni mogel nadaljevati. Občinstvo je dalo svoje razburjenje duška, da je zapelo na dvorišču pred dvorano "Lepa naša domovina".

Povzročitelji atentata so fašisti, katerih se je videlo pred dogodkom nekaj v dvorani. Orožnikov je bilo mnogo, toda kakor se je razodelo, ni to dejstvo zaprečilo atentata. Pribijamo dalje dejstvo, da je bila ulica Ginnastica, ki je drugače vedno razsvetljena, ta večer v popolni temi. Vrženi sta bili v vrata dve bombi, od katerih se ena ni raznesla, in več ročnih granat, katere niso razpočile.

Ako bi se bil posrečil zločin, ki ga široko zasnovani zahrbiti atentat v polnem obsegu, bi bilo vsled gneče, ki je vladala v dvorani, ubitih in ranjenih veliko nedolžnih oseb, zgolj radi tega, ker so se udeležili kot zavedni in ukazeljni Slovenci kulturne prireditve kulturnega društva v dolgi kulturni Gorici. S tem zločinom so se vtihotapile v naše mesto metode, katere so bile doslej Goricancem znane samo iz poročil o delovanju fašistov drugod po zasledenem ozemlju, v prejšnjih avstrijskih časih pa samo iz revolverske literature in tu pa tam iz poročil o postopanju "črne roke" v Ameriki. Narodna borba, katere je tudi že prej obstajala v Gorici, se je doslej posluževala samo kulturnih sredstev. Pa glej, pride okupacija kulturne države, in vendar najostudnejša, najzavratnejša in najkervolonejša zločina so na dnevnem redu. To ni samo naše mnenje, to je tudi mnenje vseh dostojnih gorških Furlanov in Italijanov. O tem pričča živa in glasna govorica po mestu.

Upamo, da bo imela politična oblast topot več sreče, nego je je

imela doslej, in se ji bo posrečilo, da ugotovi zločince in jih postavi pred sodišče. Vsekakor pa je treba iskati tu na našem ozemlju trdne temelje bodočega jugoslovnsko-italijanskega prijateljstva.

Grozna smrt sobnega slikarja. — Včeraj popoldne okoli pol šest ure zvečer so pripeljali v bolnico iz ulice Solitario št. 6, sobnega slikarja Viktorja Pirnat. Pirnat je s svojimi tovariši delal v omenjeni ulici. Ob peti uri popoldne so južinali. V isti sobi, kjer so slikali, so imeli dve enaki steklenici. Ena je bila polna belega vina, a v drugi je bila čista karbolna kiselina. Slednjo so rabili pri slikanju. Ko se je Pirnat najedel, si je natočil kozarec vina. Pomotoma je siromak, mesto steklenice z vinom, vzel steklenico čiste karbolne kiseline. Misleč, da je vino, je izpraznil kozarec v enem dušku. Ko je bil kozarec že prazen, je izprevidel, da je pil mesto belega vina — karbolno kiselino. Takoj v sobi se je par minutah zgrudil v velikanskih bolečinah na tla. Njegovi tovariši so ga hitro odpeljali v bolnico. Ko mu je v bolnici zdravnik hotel izprati želodec, je revež umrl v groznih mukah na operacijski mizi. Stanoval je s svojo ženo v ulici Molin a vapore št. 4. Njegova žena je prišla nekaj minut prepozno, ko njenega moža in obenem družinskega očeta že ni bilo več med živimi. Njegova soproga je hitro spoznala, da se je njen mož za vedno ločil iz te doline solz. Začela se je krčevito jokati. Konečno je padla v nezavest in potem izvoščka je ubožica prišla domov.

Žalostna smrt 16-letnega mladeniča. — Ko se je g. F. Siber na izprehajal včeraj zjutraj po Bošketu, je slišal počiti v gozdiču nedaleč od sebe dva strela. Šel je takoj na dotično mesto, odkoder je prišel pok. Tam je našel mladeniča v starosti 16 let z obstreljeno glavo, poleg njega pa je ležal samokres. G. Siber na se je nemudoma odpravil v bližnjo restavracijo "Boschetto", odkoder je telefoniral na rešilno postajo po zdravnika. Dospevi zdravnik rešilne postaje je mogel ugotoviti le pred kratkim nastopivšo smrt. Bolniški strežnik Visnoviz mu je preiskal žepe, ali pri njem ni našel nobenih listin, ki bi izkazale njegovo ime ali stanovanje. Žrtev so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

SLAD & HMELJ se prodaja
na debelo in drobno.

HOME SUPPLY COMPANY

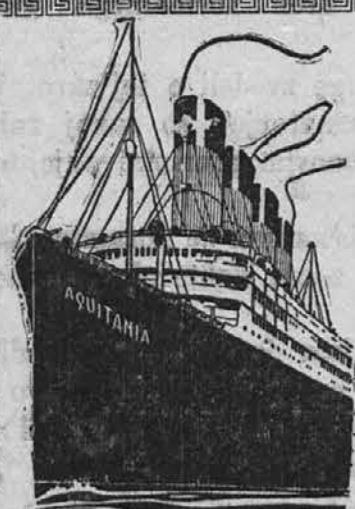
1105 Walnutt Ave. — Cleveland, O.
Bell telefon, Prospect 2769 — Išče mo zastopnika.

IZVANREDNO ZNIŽANE CENE ZA BOŽIČNE PRAZNIKE.

\$13.50 moške svilene srajce	\$9.00
\$12.00 moške svilene srajce	\$8.00
\$40.00 moške obleke	\$20.00
\$18.00 obleke za dečke	\$12.00
\$15.00 obleke za dečke	\$8.00
\$17.25 suknje za dečke	\$11.50
\$15.00 suknje za dečke	\$10.00
\$5.00 moške kravate	\$3.00
\$4.00 moške kravate	\$2.50
\$3.00 moške kravate	\$2.00

Belaj & Močnik

6205 St. Clair Ave. Cleveland, O.

CUNARD LINJE.

LADJA AQUITANIA
ODPLOVE 25. januarja '21
proti

CHERBOURG

Knjižbe prirejene do Hamburga in Passau

Cena tretjemu razredu.

HAMBURG \$125.00

PASSAU \$129.80

In poleg še \$5.00 vojnega davka

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. Pojdite k njemu.

CUNARD LINE

LADJA "CARONIA"

20.000 ton

Odplove dne 15. januarja

proti

TRSTU PREKO NAPLJA

Cena tretjemu razredu \$104.50

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik.

Pojdite k njemu.

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

Tam so nastale neke male neprilicnosti glede razmerja kraljičine dvorne dame in komornika, a kraljica Karola je preprečila vsak škandal glede izida s tem, da je zahtevala, da sta se morala nemudoma poročiti.

Z mojim soprogom sva imela na Dunaju stanovanje na št. 28 Praterstrasse; to najino bivanje v prestolici je dalo povod nesmiselnim govoricam, češ, da sem prebivala v palači in dajala ob času sezije velike zabave. To je docela heresnično; stanovanje smo najeli samo za dve leti in najemščine nismo obnovili. Kadar sem pozneje prišla na Dunaj, sem stanovala vedno v hotelu. Zahajala sem v veliki meri v družbo, in kadar je bila cesarica na dvoru, grof Larisch ni mogel preprečiti, da ne bi bila vedno pri njej.

Dvor je ogromno, nadse neprijazno poslopje, a zasebne sobane moje tete so bile prekrasne. S pomočjo hodnika in stopnišča so bile v zvezi z nekakim aneksom, kjer je stanoval njen čitalec in ki je bil docela odločen od cesaričnih soban, dočim so dvorne dame stanoval v drugem delu dvora.

Vzprejemna dvorana tete Cissi je bila čisto bela; zraven nje je bila neprijetna jedilnica, zato pa njeni budoar, ki je bil prava studija v rdeči barvi. V napravljalni sobi je stala ogromna toaletna miza, obložena s kristalom in srebrom, neka soba poleg nje pa je bila opremljena z vsakovrstnimi gimnastičnimi pripomočki.

V tej sobi se je cesarica vadila v sabljanju, in kaj ljubka je bila videti v kratkem sivem krilu in majhnem oklepu. Poučeval jo je sin gospoda Schuet-

zerja, mojega starega učitelja v Monakovem; in kakor v vsaki stvari, ki se je je lotila, se je odlikovala tudi v sabljanju.

Ta zabava ji je nadomestila norenje za cirkus, in Elizabeta, ki je takrat trpela na bolečinah v ledjih, ni več zahajala toliko na lov kot prej.

Cesarjeve sobe so bile daleč od cesaričnih; njene vrata so vedno stražili vojaki. Franc Jožef, ki je bil močno zaljubljen v svojo ženo, pogosto ni smel k njej, kadar je Elizabeto obšla njena ljubezen do samote, in ob takih prilikah je nikdar ni videl nikdo drugi, kakor njeno najozje spremstvo.

Cesarica je dajala prekrasne majhne pozne večerje, ko je večina krepostnih prebivalcev dvora že davno spala. Ob teh prilikah sem navadno preživela nekaj prav srečnih večerov, in pri eni takih večerij je bilo, da sem se zopet sešla z grofom Herbertom Bismarkom, ki je bil tedaj ataše na Dunaju. Elizabeta je grof precej mikal, a mi je šela v zlo radi njegove pozornosti do mene, do kler ji nisem razložila, da sem bila v Kisungenu predmet njegove ljubezni.

Cesarica je bila silno praznoverna in včasih, ko sem izčrpala vso dunajsko govorico, me je pripravila do tega, da sem vllja beljak v kozarec vode, in potem sva skupaj skušali brati razna pomenljiva znamenja v oblikah, ki jih je beljak v vodi navzemal. Elizabeta se je vselej trikrat priklonila pred vsako srako, ki jo je videla, in mlaj ji je nudil priložnost, da se je udajala katerikoli zaželjeni želji. Cesarica je trdno verovala v vrline mrzlega železa, in ni nikdar šla mimo žreljv ali odvrenjenih podkev, ne da bi jih bila pobrala. Zlo oko jo je navdajalo z resnično grozo in strah jo je bilo pred zlobnim vplivom onih, ki so ga imeli.

Teta Cissi je šla nekoč inkognito k neki vedeževalki na karte, vendar ni hotela nikdar povedati ni česar, kar ji je vedeževalka prerokovala razen to, da ji je rekla, da ne bo umrla v postelji.

"In to se utegne kaj lahko zgoditi, je rekla; kajti

ko Valerija doraste, bom potovala po daljnih krajih, in neki dan se ne vrnem več."

Njen govor me je vedno zanimal, kadar je le bila do mene prava Elizabeta — in rajši sem imela njeno melanholično razpoloženje, kakor simulirano veselost. Teta je mrzela ljudi, ki so se ji laskali, in ker se nisem nikdar pregrešila v tem, sva vedno dobro živeli skupaj. Sikofantiško vedenje njene rodbine jo je vedno razburjalo in pogosto se je sporekla s svojimi sestrami.

"Želim, da bi bila rojena na ulici in da bi nikdar ne poznala svoje rodbine," je nekoč rekla. Včasih je postala žrtev nekega nenaravnega sovraštva do svojih otrok.

"Otroci so prokletstvo ženske, kajti kadar pridejo, preženejo lepoto, ki je najbolj dar bogov," mi je rekla nekoč. Tudi mi je teta pogosto razkazila zaničevanje do svojega vzvišenega stanu. "Kaj pa koristi biti cesarica v teh dneh?" je Elizabeta bridko pripominjala. "Cesarica je zgolj našemljena punčica. O, kako bi si želela, da bi bila vladala v Rimu; cesarice davnih dni so poznale sijaj življenja in ljubezni; njihovo življenje ni bilo tako zastarelo, kot je moje, ki ga obdaja obroč etikete; one ženske so vladale ljudem, in jaz zavidam tudi najslabše od njih."

Jantarove oči so se ji svetile, ko je govorila, in spoznala sem, da jo je domišljija ponesla daleč od ledenomrzlih formalnosti cesarske Avstrije v bujno strastno življenje cesarskega Rima.

"A prišel bo zame čas, ko bom svobodna," je nadaljevala kakor zamišljena. "Marija, včasih kar verujem, da sem začarana in da se po svoji smrti povrnem v morskoga galeba ter bom živela na prostranem oceanu ali pa v zavetju v razpokih kakor mračne skale. Tedaj bom jaz, s sponami zvezana Elizabeta, navsezadnje svobodna, kajti moja duša bo poznala pot do rešitve. Ako mi je usojeno, da postanem stara, nikdo ne bo videl mojega obraza. Ko me bo enkrat čas poljubil, si zagrnem obličje in ljudje bodo govorili o meni kakor o 'ženski, ki je bila.'" Ta čudna misel moge pojasni cesarično mržnjo do fotografiranja; redko kedaj je sedela za slikanje.

Moja teta je bila neznansko dobra, in dokler je ljudje niso razžalili, je bila tudi jako velikodušna do njih. Vendar je bilo težavno spoznati njena prava čustva in jaz sem vedno čutila, da ni nikdar izrekla docela, kar je mislila. Elizabeta je visoko cenila poštenost svojega prepričanja. "Kar je mene volja storiti, naj mi nikdo drugi ne oponaša," je pogosto rekla. "Ljubezen ni greh," je večkrat rekla. "Bog je ustvaril ljubezen in pravost je docela vprašanje samega sebe. Tako dolgo, dokler z ljubeznijo nikomur drugemu nič žalega ne storiš, se ne sme nikdo drzniti žaliti te."

Poglavitne lastnosti Elizabetine so bile njen neizmerni ponos in njeno zaničevanje življenja, ki ga je bila primorana živeti. Kadar je njena jeza vzplamtela zoper one, ki jih je ljubila, jim ni nikdar odpustila. Pojasnjevanje, obžalovanje, vse je bilo enako brez pomena. Cesarica je bila docela neusmiljena in je smatrala žaljivca mrtvim — usoda, ki je bila končno meni sami usojena, da jo doživim.

Šesto poglavje.

Tupatam sem videla Rudolfa na dvoru, vendar nisva nikoli izpregovorila mnogo besedi, in ker je bil ponavadi zaposlen s svojimi opravki, ga tudi drugje nisem pogostokrat srečala. Prestolonaslednik je mnogo potoval in v njem se je kaj hitro razvila vsa lepota, bistrumnost in degeneriranost, ki označuje toliko moških članov habsburške hiše.

Nekako ob tem času je cesarica pričela spisovati zgodbo svojega življenja. Delo je bilo stavljeno v dvorskih kletih in stavek je bil nato razmetan. Od izredne avtobiografije obstojita dva izvoda, ki sta v

STE LI STORILI SVOJO DOLŽNOST?

Ali ste pomagali vaši trpeči družini v starem kraju? Ako ste ji, tedaj jo ne pozabite v bodoče.

NE POZABITE

da niste bili pri nas še nikdar prevarani. Naša postrežba je bila vedno najboljša. Pošiljajte ves denar vedno le preko nas. Nikdar vam ne bo žal, kajti naše cene so najnižje in izplačamo denar v starem kraju v najkrajšem času, kar vam lahko z lastnoročnimi podpisami prejemnikov dokažemo.

SPREJEMAMO TUDI DENARNE VLOŽKE PO 4% OBREŠTI.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodnih črt. Našim potnikom preskrbimo potne listine in vse potrebno za potovanje, in sicer BREZPLAČNO.

Dobimo vam družino iz starega kraja v najkrajšem času in opravljamo vse javne notarske posle.

Kadarkoli kaj potrebujete, pridite osebno, ali pišite na:

NEMETH STATE BANK

IVAN NEMETH, Predsednik.

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Tel. Main 2063

O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

POLOM

(Dalje)

To minuto pa se je dvignil silen trušč, šum budnice, ki je s svojimi zvoki napolnila gosto noč. Oglasili so se zapovedujoči klici, zadoneli se rogovi, in cel vrvež senc je vstal od gole zemlje kakor temno, razburkano morje, ki je s svojimi valovi že dosegalo cesto. Spodaj sta bila pravkar pogasnila ognja na obeh bregovih; videle so se le še zmanjšane množice, teptajoče semintja, ne da bi vedele, ali še traja prehod čez reko. In še nikdar ni čia skozi temo tolika plahost in tako preplašena groza.

Stari Fouchard je stopil pod okno in zaklical, da marširajo. Trepetaje od pijanosti spanja, sta se zbudila Jean in Maurice ter skočila pokoncu. Honore je naglo stisnil obedne roki Silvine med svojimi rokami.

"Tako je prisočno... Cakaj na me."

Ona ni našla besede, pogledala ga je z vso svojo dušo, s poposlednjim, dolgnim pogledom, ko je skočil skozi okno, da v teku dohiti svojo baterijo.

"Z Bogom, oče!"

"Z bogom, fant!"

To je bilo vse; kmet in vojak

sta se ločila, kakor sta se našla, čí še dolgo časa; pošiljali so jih na desno in na levo. Na česled, sredi strašne zmešnjave, sta vsa brezglava dospela do svoje kompanije, ki jo je vodil poročnik Rochas. Stotnik Beaudouin in ostali polk je bil očitno drugje. Maurice je osunil, ko je videl, da se ves ta vrvež vojakov, konj

in topov pomika iz Remilly-a in gre po cesti na levem bregu v smeri proti Sedanu navzgor. Kaj je to? Ali ne gredo več čez Meuse na glas:

Glove Grip

RAZPRODALI BOMO

Vse moške čevlje

Čevlji vredni \$8.00 in \$10.00 se bodo prodajali po

\$5.00

Ako vam je kaj ležeče na tem, da dobite dobre čevlje za majhen denar, potem pridite v našo trgovino in do-
bili jih boste.

MILLER'S STORE

6311 St. Clair Ave.

TRGOVINA S ČEVLJI.

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAV-
SKA ZADRUŽNA
ZVEZA

667 E. 152. cesta

je delavsko podjetje, kjer dobite mnogo živ-
ljenskih potrebčin cene-
je nego drugje.

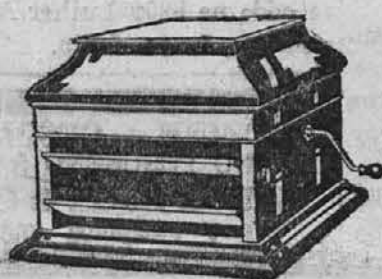
Naša želja je, da po-
stanete tudi vi član te-
ga podjetja in obenem
tudi odjemalec.

Le na ta način si mo-
ra delavstvo pomagati,
ako si osvoji trgovino in
se v delovanje iste za-
interesira.

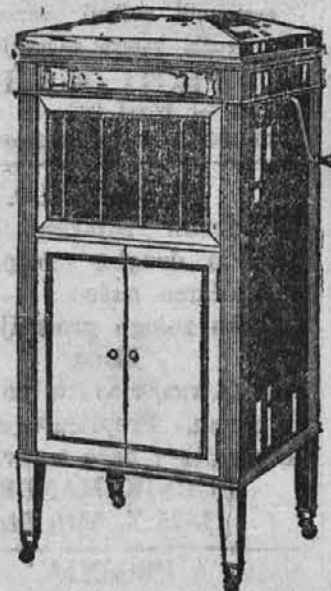
Pridite in si nakupite
vsega potrebnega v na-
ši trgovini. Vedno sve-
ža zaloga razne meseni-
ne. Domače suho meso.
S. D. Z.

Kaj je lepše božično darilo, kot ena izmed sledečih grafonol!

\$55.00 STROJ S PETIMI
PLOŠČAMI

Radecki, marš

Na jezeru, valček

Mariandel

Zbirka čeških komadov

Zlata ribka, polka

Na modrem Gen. jezeru

VESELI JOE, polka

KOSSOVO, valček

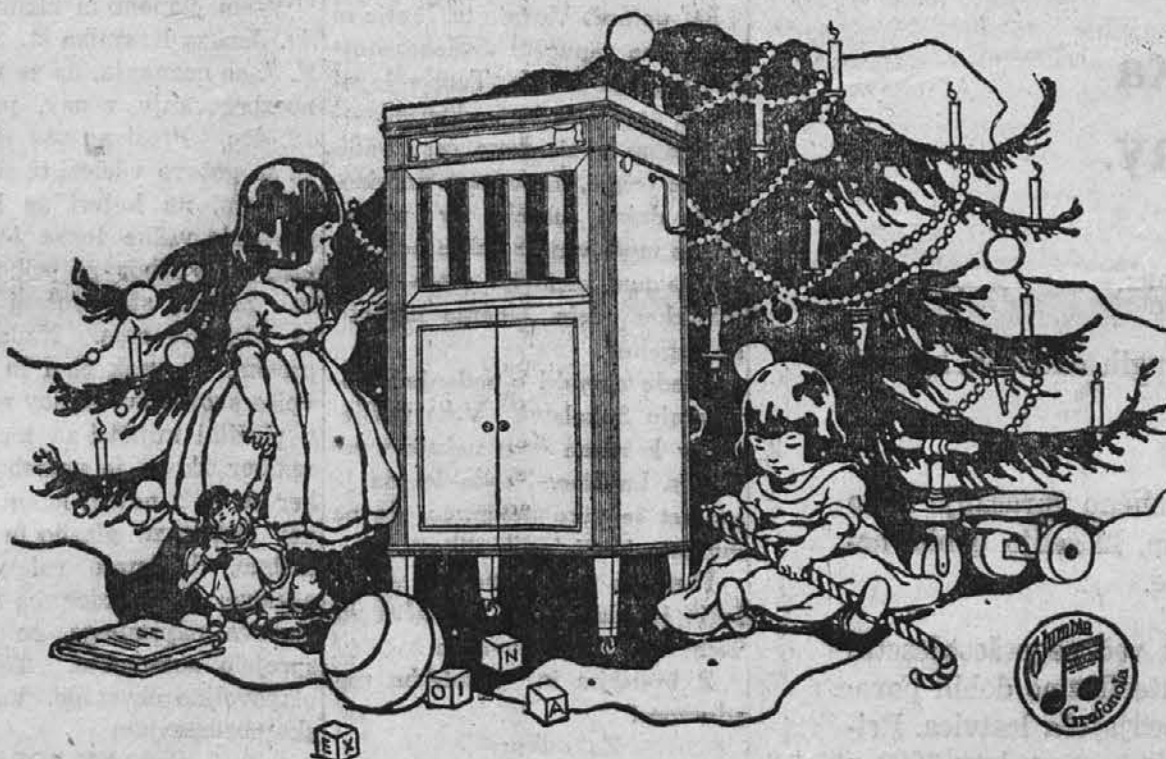
PEPIČKOVA, veselka

VESELI POTNIKI

MEDNARODNA koračnica

SPOMIN NA BALKAN —

tamburica

The Most Wonderful Christmas Gift

NA LAHKA ODPLAČILA!

Imamo ogromno zalogo plošč v vseh jezikih. Tukaj jih navajamo le nekaj in zato vas opozarjamo, da pišete po cenik ali pa se osebno zglasite v naši trgovini.

RAZNE POSKOČNE POLKE, VALČKI, KORAČNICE, BOŽIČNE IN DRUGE PESMI.

JEZIČNA ZEFKA na Cooney
Island.

VESELA SLOVENKA, —
valček

KRASNO DEVČE, valček

KO BI MOJ LJUBI VEDEL
TO!

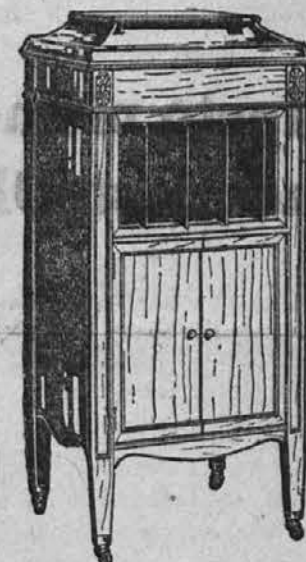
NAPREJ ZASTAVA SLAVE
koračnica

POLETNA NOČ, —havajska
godba.

STARA MATI, valček

KMEČKI PLES

KRASNI VALČEK

\$130.00 STROJ Z 10
PLOŠČAMI

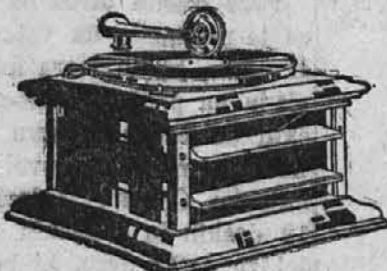
Imamo tudi neko zelo smešno ploščo, ki se zove "SMEŠNA PESEM" in če mislite, da se ne znate smejati, pridite in zahtevajte, da vam zaigramo to ploščo in smejali in krohotali se boste na vse pretege in prav od srca.

URE — BUDILKE!

Ravnokar smo prejeli pošiljatev ur — BUDILK iz starega kraja. Ure so zelo dobrega izdelka in vas zbudijo s prijetno godbo.

ČUDOVITA ZBIRKA BOŽIČNIH DARIL.

Vsak izmed nas ima prijatelje in izmed teh so nam nekateri posebno dragi. Tem hočete izkazati svoje prijateljstvo s poklonitvijo malega daru, ZA BOŽIČ ali NOVO LETO, ki jim ostane v spominu.

\$35.00 STROJ S 3 PLOŠČAMI

Ali pa tudi veste, da imamo importirane plošče iz starega kraja? —Zbirka slednjih je sijajna in zato boste gotovo prišli in si jih izbrali nekaj, da jih zaigrate na vaš gramofon med prazniki in tako razveselite celo družino.

NAŠA ZLATARNA si je v to svrhu nabavila neizmerno čarobno zbirko ZAPESTNIH UR, PRSTANOV, KRAVATNIH IGL, MANŠETNIH GUMBOV, OVRATNIH OVEŠKOV, BROŠK, SREBRNEGA NAMIZNEGA ORODJA, RAZLIČNE NAMIZNE POSODE iz umetno rezanega stekla in še mnogo drugih predmetov, ki so kot nalašč za božična ali novoletna darila.

PRIDITE IN SI OGLEDajte NAŠO ZALOGO! SIGURNI SMO, DA VAM BO UGAJALA. — IMAMO TUDI PRIVESKE IN PRSTANE Z ZNAKI VSEH JEDNOT.

William Sitter Co.

SLOVENSKA ZLATARNA IN TRGOVINA Z MUZIKALIČNIMI INŠTRUMENTI.

5805 ST. CLAIR AVE.

Cleveland, O.

LOKALNE NOVICE

—Državni pravdnik Baskin, ki vodi obravnavo proti sodniku McGannonu, ki je obtožen uboja Kagya, je včeraj izjavil, da bo dokazal, iz kakega vzroka, je McGannon ubil Kagya. Glavni odvetnik McCannona, Boyd pa pravi, da ima tri priče, ki bodo izjavile, da so za časa, ko je bil Kagy ubit, videli McGannonu. Drugod in da so ga videli, ko je na Euclidu 9. cesti stopil iz svojega avtomobila, na kar sta se Kagy in Joyce, ki je bil prvi obtožen uboja, peljala sama naprej. Porota, ki bo odločila McGannonovo usodo, je sedaj dopolnjena, in danes se bo pričelo že zasliševanje.

—"V bodočnosti bo treba dati delcem večji del njihovega produkta," je dejal včeraj v svo-

em govoru pred Exchange klubom C. A. Brownell, ki je oglaševalni upravitelj Fordove avtomobilске družbe. "Naše skušnje je Fordovi tovarni so pokazale, da je to mogoče," je nadeljeval. "V tekmu zadnjih šestih let je Henry Ford porazdelil med svoje delavce \$100.000.000 od svojih profitov. Z ozirom na bodočnost, je dejal Brownell, dani pričakovati dolge krize, temveč da kakor histrični, troje cene padejo na nižjo točko, ki je možna, se bo življenje v industriji pričelo z novo živahnostjo. Brownell je dejal, da pričakuje, da se bo cena avtomobilov še bolj znižala, hotel pa ni reči kdaj.

—Porota, ki je razpravljala slučaj Italijana Angelo Serraja, ki je bil obtožen kradnje avtomobilov v družbi z več drugimi Italijani, ki so bili že obsojeni ga je spoznala krivim obtožbe in

sodnik bo določil kazen v soboto. Med porotniki, ki so podali odločitev, sta bili tudi dve ženski.

—Hude notranje poškodbe je dobil Edmund Hyde, predsednik Metal Plating Co., ko je avtomobil, v katerem se je peljal zadel v vlak Pennsylvania proge. Nesreča se je pripetila na križišču Quincy ave. in E. 71. St.

—V ponedeljek dne 20. dec. 1920 se vrši seja Kluba društev S. N. Doma v Clevelandu. Opozarjam posebno novoizvoljene zastopnike, da se vsi vdeležijo te seje, ker je to skupna seja staga in novega odbora. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi na sejo. —Tajnik.

—V torek dne 21. dec. 1920 se vrši seja direktorija S. N. Doma. To je skupna seja staga in novega direktorija, zato naj nikogar na manjka, ker bo tudi volitev odborov in u-

krepanje glede tajnika za prihodnje leto. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi na sejo. Tudi društveni zastopniki se imajo pravice vdeleževati direktorskih sej, ter je želeli, da se te pravice vsi poslužijo. Na svidenje na seji! —Tajnik.

PISMO LJUBLJANSKEGA "SOKOLA".

Tajnik Slov. Sokola v Clevelandu, Mr. Fr. Hudovenik, nam je izročil naslednje pismo:

V Ljubljani, dne 16. novembra 1920.

Telovadno Društvo "Sokol" v Ljubljani.

Bratski Slovenski Sokol v Clevelandu. Naš žalostni, po vojni razdrapani položaj nas je prisilil, da smo se obrnili do bratov, sester in prijateljev Sokolstva v Ameriki z apelom, da nam s svojo požrtvovalnostjo, dobrosrčnostjo pomagajo postaviti Sokolski dom v Ljubljani. Naš apel ni ostal brez uspeha. Slovenski Sokoli v Clevelandu nam je poslal ček št. 1604 za \$9.300.00 (reci devetstočetrsto kron), za kar Vam izrekamo v imenu društva, v imenu naših članic, naših članov in malega naraščaja najpriširnejšo zahvalo in globoko hvaležnost. S svojo velikodušnostjo nas bodrite k težkemu delu za ujediničenje našega dosejaja še—troimenega naroda jugoslavanskega. Delo ni lahko, a odnehalo ne bomo, ker se zavedamo, da v slogi je moč in moč am jamči za uspeh.

Občutimo in razumemo Vaš težki položaj, ker Vam manjka vadiateljev. Zato, da Vam vsled prevelike razdalje ne moremo priskrbiti pomoči. Vstrajajte, bratje in estre, ne zapustite svojega društva, svojega Sokola. Tudi v Jugoslaviji nam manjka vadiateljev. Prihajamo v zimskem času vadieljske tečaje, ki ro nam doprine-li že dokaj uspeha ter poslali nade moči v naše južne pokrajine, da tam zastavijo svoje sile v okolskem delu. Upamo najboljših uspehov.

Glede navodil o sedanjem polovanju Sokolstva Vam pošljemo v kratkem času nekatero revije in knjižice. Škoda le, da je promet še tako nesiguren, da ne moremo imeti hitrih stikov.

Prejmite našo ponovno zahvalo in jo blagovolite tolmачiti pri vseh cenjenih darovalcih.

Z bratskim in sokolskim pozdravom!

Za odbor:
F. Trtnik, blagejnik.
Dr. Kambič, tajnik.

Pripomba društva Slov. Sokol v Clevelandu: Denar, ki se ga o menja zgoraj ni oni, ki ga je nabral A. Osovnik, Tajnik.

NOVICE IZ DOMOVINE.

9000 čeških otrok na Dunaju se je priglasilo na vstop v češke šole, ki jih mora avstrijska vlada na podlagi saint-germain-skih določb o verstvu narodnostnih manjšin dovoliti dunajskim Čehom. Odprli bodo 12 deških in dekliških ljudskih šol za češko deca, ki bo prejela v 200 razredih pouk v materinščini. —Tudi Nemci v Jugoslaviji imajo nemške ljudske šole. Ali se je pa vse storilo, kar je treba, da ne bodo slovenski otroci v ocepjenem ozemlju pod nemško in italijansko upravo ostali brez pouka v slovenskem materinem jeziku?

Ajdovščina, ob podpisu repališke pogodbe. Z žalostjo smo doznali mi Ajdovci o poteku mirovnih pogajanj v Rapallu. Z žalostjo pravim. Bolelo nas je, kako z lahkim srcem so podpisali naši delegati pogodbo, ki obsoja 600.000 Jugoslovenov v smrt! Dokaz temu—najnovejši incident v Gorici. Z začudenjem smo brali mirovne pogoje v katerih se ne omenja niti ena pravica za nas—Jugoslovane. Cutli smo kot da bi podpisali nekaj začasnega. —V nas vseh tiči sedaj velikanska naloga. Naše ljudstvo ne sme obupati. To je naša največja nalo-

ga. Ono mora spoznati, da ni bila zadnja beseda—da imamo za bojo mlado razvijajočo se državo naših sobratov. Zgodovina dokazuje, da ni mogoče nobenega naroda zatreti—nu vzeti jezik, če ni to on sam hotel. Rojaki pogum! Za naš narod velja sedaj geslo: "Molči in pridno delaj!"

Ajdovec.

NAZNANILO!

Opozarjam delničar Slovenskega Doma v Collinwood, O., da se brezizjeme vdeležijo letne delniške seje, katere se vrši tretjo nedeljo v mesecu, 19. decembra 1920. —Ker je ta seja velikega pomena, se prosi delničarje, da se gotovo vdeležijo. Seja se prične točno ob 5 uri zvečer. Ravno tako naj vsa društva, ki so v akciji za S. dom gotovo pošljejo svoje zastopnike. Na dnevnem redu se nahaja mnogo važnih točk posebno pa volitev direktorija za leto 1921. Torej potrudite se da pridete vsaj enkrat v letu na sejo in ukrenete, kar je potrebno.

VINKO BLASKO, tajnik.

NAZNANILO.

Ravnokar smo otvorili trgovino dobre godbe. Brunswick & Okeh Plošče. Brunswick phonograph je najboljši na trgu. Vabimo vas, da si ogledate našo krasno razložbeno sobo in slišite čudežen Brunswick phonograph. THE CLEVELAND ELECTRIC Phonograph & Machine Co. 1745 E. 12th St.

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam dr. Sv. Janeza Krstnika št. 37 J. S. K. J. se naznanja, da se vrši letno zborovanje v nav. prostorih 19. dec. Prosi se vse članstvo, da se gotovo vdeležijo te zelo važne seje, na kateri se bo razpravljalo važne točke in se bo tudi volilo odbor za prihodnje leto. Zatorej ste prošeni vsi, da se vdeležite seje. Nadalje vas prosim, da vsak član in članice vpiše svoj pravi naslov na listek v plačilni knjižici za mesec december. To pa je potrebno zato, ker se bo z novim letom pričelo nov sistem za glasilno in je potrebno, da imate vsi pravilne naslove, kajti kdor ne bo imel naslova napisanega, se ne bo sprejelo asesmenta. Toliko v blagovoljno obvestilo. Vas bratsko pozdravljam

FRANK ZORICH, tajnik.

SPECIAL MIXED CROWN CAPS 25¢ PER GROSS

Mi razvažamo
THE CLEVELAND BOTTLE & CORK CO.
2190 E. 9th St. vokal Bolivar Rd.
Main 2934 Central 2048

DR. KLAUSER
EDINI SLOVENSKI ZOBODRAVNIK V CLEVELANDU,
ima svoj urad v zvezi
z dr. Kernom na
6202 St. Clair Ave.

Če imate slabe zobe, se oglašite pri njem. Zmerne cene in zanesljivo delo.

Mnogo ponosa je že ustvaril list Enakopravnost v Ameriki bivajočim rojakom. Ali si pa rojaki tega prizadevate spoznavati. Pokažite to v tem, da ste tudi vi ne samo čitatelji lista, temveč tudi lastniki. Kupite delnice in postanite njegov lastnik.

MALI OGLASI

IŠČEM STANOVANJE

Novoporočenca želita dobiti čedno stanovanje obstoječe iz 3 ali 4 sob in sicer od E. 40. do E. 67. Str. Kdor ima kaj priličnega naj sporoči v uradu Enakopravnosti.

299

NAZNANILO.

Članom dr. Lunder Adamič št. 20 S. S. P. Z. se naznanja, da pripeljejo svoje otroke, kateri so člani našega društva, na zdravniško preiskavo v Slov. Nar. Dom v nedeljo, 19. decembra ob 6. uri zvečer, in sicer vsi, ki niso bili preiskani zadnjo nedeljo ker odslej morajo biti vsi otroci zdravniško preiskani po sklepu V. redne konvencije. Prosim da to vpoštevate.

Za dr. Lunder Adamič št. 20

L. Levstik, tajnik.

IZOBRAZBA JE TEMELJ VSAKEGA NAPREDKA!

Veliko ljudi je, ki imajo veliko voljo, toda manjka jim izobrazbe, za to ne morejo naprej. Kdor ni imel prilike, da se izobrazuje v mladosti, temu je odprta še ena pot, da si pridobi za življenje potrebno znanje, in ta pot so knjige. V naši zalogi dobite naslednja poučna in tudi zabavna dela:

Angleško-slovenski besednjak — sestavljen dr. F. J. Kern. Cena \$5.00.

Družinski koledar za leto 1921. Cena 75c.

Kratka navodila za državljanstvo. Cena 10c.

Poezije Ivana Zormanca. Cena \$1.25.

V močvirju velemesta. 50c.

Pri naročilih po pošti priložite k navedeni svoti še 5c za pokritje stroškov.

AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKA TISKOVNA DRUŽBA
6418 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

DRUŠTVO "MIR" 142 S. N. P. J., COLLINWOOD, O.

Pozivljamo člane, da se gotovo vdeležijo redne društvo seje, katere se vrši tretjo nedeljo v mesecu, t. j. 19. decembra, 1920. Ker je to zadnja seja tega leta, se prosi člane, da se gotovo vdeležijo, posebno pa tisti, ki sploh celolet niso bili na nobeni seji. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da kdor se ne udeleži bo plačal \$1 v društveno blagajno. Izvzeti so le tisti člani, ki morajo delati v tovarni ali pa oni, ki se radi boleznijo ne morejo vdeležiti. Isto velja za članice. Nadalje je zelo mnogo za ukreniti; posebno važna pa je volitev odbora za leto 1921. Torej pridite in izvolite si odbor, ki bo delal v korist društva in Jednote. Seja se prične točno ob 8:30 zjutraj.

VINKO BLASKO, tajnik.

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.

Naprodaj tudi pri Bailey's Co.

THE AR—BU LABORATORIES CO.
14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

IŠČE SE

za družino z 1 otrokom, primeren stanovanje, s kopalnico. Kdor ima kaj priličnega naj naznani v uradu Enakopravnosti ali pa telefonira — Wood 23-W

297

MCKENNA pravi:

KUPITE!

Moderna hiša s 7 sobami, kopalnico, in elektriko na E. 70. Str. blizu Superior, \$5800.

Hiša za dve družini, 10 sob, 2 kopalnice, elektrika, škriljeva streha; Norwood, blizu Superior \$9200.00, resnično vredna \$10.500.00

Mc Kenna Bros.

1365 E. 55 Str.

Odprto imamo tudi ob večerih.

ŽIVI PRAŠIČI NAPRODAJ!

Prodajam tolste prašiče in kdor želi napraviti domače klobase naj se zgasi takoj pri

JIM ROBICH

E. Goller Ave., Euclid, Ohio.

SOBA

se odda na 5209 Luther Ave. in sicer za enega fanta.

297

ROZINE — ČESPLJE RAZNO POSUŠENO SADIJE SCHUR BROS. & CO.

206

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telefon — Wood 228—R

PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom, Slovenskim in drugim gospodinjam priporočamo našo veliko zalogo grocerijskega blaga

Zajfa vsake vrste, po najnižjih cenah. Prepričajte se sami, ter pridite v našo trgovino.

LUDVIK MANDEL
1425 E. 55th Str.

PROŠNJA.

Cenjeni rojaki! Gotovo veste vsi o moji dolgi in mučni bolezni sušici, in zato vam ne bom dosti pisal kajti roka se mi tresla pa še zima. Nimamo premoga, nimamo ničesar drugega in zato se še enkrat obračam na vas v imenu mojih otrok in sebe, da nam pomagata. Upam, da se me boste usmilili in pomagali nesrečnemu rojaku po svoji moči.

JOS. MEHLE,
5415 Homer Ave.

KUPITE DELNICE SLOV. DOMA V COLLINWOODU.

Pohištvo in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotju, je vredna denarja. Mali oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

ZA BOŽIČNO DARILO

ni lepšega, kakor bančna knjižica, na katere je naloženega nekaj denarja pri nas na ime otroka, žena, sorodnika, ali prijatelja.

Najvarnejši nasvet je: —Naloži svoje prihranke, četudi so majhni pri nas ter uživaj korist, ki ti jo daje 5% obresti, ki se pripisejo h glavnici dvakrat na leto. Vse podrobnosti pri

SLOVENSKEM STAVBINSKEM & POSOJILNEM DRUŠTVU
6313 St. Clair Avenue

Odprto pismo od predsednika The East Ohio Gas Company.

Vpograbljevalcem naravnega plina:

Kakšen je bil rezultat v drugih okolicah, kjer se je uvedlo plezajočo lestvico?

Mnogokrat je prišlo do nas slično vprašanje in to pismo naj služi v pojasnilo vsem, ki želijo dobiti nekoliko informacij glede te zadeve.

Primerjali smo rezultate iz več nego šestdesetih vasi in mest v državi Ohio iz katerih smo dobili poročila in kjer je tudi upeljana vspenjajoča lestvica. Primera z meseci januar, februar in marec v letu 1920 z istimi meseci v letu 1919, kaže, da se je letos prihranilo povprečno 31 odstotkov plina. Leta 1919 je bila v veljavi splošna enaka cena in leta 1920 pa vspenjajoča cena.

Teplomer je kazal v mesecih januarju, februarju in marcu 1920 pet stopinj nižje kot iste mesece v letu 1919. Če bi bila pa temperatura enaka oni v letu 1920 bi bilo prihranjenega mnogo več plina, kajti računa se, da porabi z vsako stopinjo mraza povprečno vsak odjemalec 320 kubičnih čevljev plina več na mesec.

Višja cena, katero upelje vspenjajoča lestvica, bo primorala one, ki potrebujejo mnogo gorkote, da prično vporabljalati premog in pri tem bodo imeli še vedno prednost kot jo ima majhen vporabitelj, rabiti plin za kuho, vodno gretje in v kako drugo slično svrhu.

Vspenjajoča lestvica je po našem prepričanju, edino sredstvo s katerim se podaljša življenje naravnega plina in se istočasno nudi ljudem dokaj zadovoljivo postrežbo. Vspenjajoča lestvica pomeni, da bo cena vsakim 1,000 kubičnim čevljem plina višja, kolikor več plina porabite tem višja cena 1,000 čevljem.

Prosim vas, da misleče proučite našo sugestijo. Namen tega priporočila je koristiti vam in podpreti East Ohio Gas Companijo, da vam bo lahko slednja nudila postrežbo kakoršno si želite.

Vaš udani

M. B. DALY.